

การศึกษาคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา
quality of life the disabled in huai thalaeng district,
nakhon ratchasima province

พรทิศา ดาทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

โทรศัพท์ 08-0733-0159 E-mail : bree_2531@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตคนพิการ และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ การมีงานทำ และประเภทความพิการ กลุ่มตัวอย่าง คือ คนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ใช้ค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ได้จำนวน 225 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และ chi-square หากพบว่ามี cell ที่มีค่า expected น้อยกว่า 5 เกิน 20% ผู้วิจัยได้คำนวณโดยใช้สถิติ Fisher's Exact Test

ผลการศึกษา พบว่า (1) คุณภาพชีวิตคนพิการส่วนใหญ่ มีคุณภาพชีวิตปานกลาง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีเท่ากัน รองลงมาคือมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตปานกลาง ด้านจิตใจคนพิการส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตที่ดี

(2) การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการโดยรวม จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม การมีงานทำและประเภทความพิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตคนพิการ

Abstract

The objectives of this study were: to investigate the quality of life the disabled people in Huai Thalaeng district, Nakhon Ratchasima province; and to compare the quality of life disabled people in Huai Thalaeng district, Nakhon Ratchasima province by their gender, employment status, and type of disability. The study samples were disabled people in Huai Thalaeng district, Nakhon Ratchasima province selected by using the proportional stratified sampling method. The sample size was determined by the formula in the case where the population size is known at the confidence value of 95 percent , which returned the sample size of 225 according to Taro Yamane's formula. The data collecting tool was a questionnaire with 5 rating scales. The statistics used

for data analysis included frequency, percentage, and Chi-Square. In case there was a cell with the expected value of less than 5 exceeded 20%, the Fisher's Exact Test was used.

The results are as follows. (1) The overall quality of life the disabled people was found to be at the 'moderate' and 'good' level, and 'not good' level. Considering each dimension of the quality of life, the study showed that : Physical health, Social relationship, Environmental health. The majority of the disabled people had their physical health quality at the 'moderate' level, Mental health. Most disabled people had their mental health quality at the 'good' level. (2) The comparison of the overall quality of life the disabled people by gender revealed no difference, When by employment and type of disability found Sig.nificant differences at the .05

Key words : quality of life the disabled

บทนำ

ในปัจจุบันโลกมีการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าทันสมัยอย่างมาก ผลกระทบจากการพัฒนาในบางด้านมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้คนพิการในประเทศยังคงเป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในชนบทห่างไกลในการเข้าถึงสวัสดิการและความช่วยเหลือ มักถูกทอดทิ้งให้ดำเนินชีวิตตามอัตภาพ การดำเนินงานด้านคนพิการที่ผ่านมาในอดีตนั้น นโยบายด้านคนพิการเริ่มต้นจากการช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการในรูปแบบให้การสงเคราะห์โดยสถาบัน

ต่าง ๆ ต่อมาพัฒนาก้าวหน้าไปสู่การฟื้นฟูสมรรถภาพและการศึกษาแก่คนพิการการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเหล่านี้ ทำให้เกิดการผลักดันอย่างต่อเนื่องในนโยบายและการดำเนินงานด้านคนพิการในหลายมิติในเวลาต่อมา นับตั้งแต่ปีคนพิการสากลในปี พ.ศ.2524 ได้ให้ความสำคัญกับแนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพิ่มมากขึ้นทั้งในหน่วยงานของ รัฐและเอกชน ต่อมาองค์การสหประชาชาติได้ประกาศแผนปฏิบัติการ ระดับโลกว่าด้วยเรื่องคนพิการ เพื่อใช้เป็น คู่มือการปฏิบัติงานในทศวรรษคนพิการ แห่งสหประชาชาติ พ.ศ.2526-2535 ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลายประการในประเทศไทย ซึ่งในปี พ.ศ. 2534 มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการโดยตรง คือ พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534^[6] และมีการออกกฎหมายมาเรื่อย ๆ จนมาถึงฉบับปัจจุบันคือ แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2555-2559 เป็นยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีหน้าที่เสนอนโยบาย แผนหลักและโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งนี้สาระสำคัญของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับนี้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 คำแถลงนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

ซึ่งเป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง^[7]

จากข้อมูลดังกล่าวเป็นที่ยอมรับกันอยู่แล้วว่า คนพิการเป็นบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศเช่นเดียวกันกับคนปกติทั่วไปในสังคม ดังจะเห็นได้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555-2559 ที่เน้น การสร้างสังคมบูรณาการเพื่อคนพิการและทุกคนในสังคม โดยให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติต่อคนพิการ สร้างสภาพแวดล้อมพัฒนาเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร โดยให้องค์กรทุกภาคส่วนรวมถึงองค์กรธุรกิจเอกชน จัดให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อมเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสาร สร้างพลังอำนาจให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ รวมถึงสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่คนพิการเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ สร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายใน การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านคนพิการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพและทุกมิติในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา ส่งเสริม เจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการและคนพิการ โดยตระหนักถึงเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ศักยภาพการดำรงชีวิตอิสระ สิทธิและหน้าที่ของคนพิการ^[7]

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการนั้นเกี่ยวข้องกับหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นประเภทของคนพิการที่มีความหลากหลายแตกต่างกันการช่วยเหลือมีหลายระดับตั้งแต่การสงเคราะห์ การให้เปล่า ให้เบี้ยยังชีพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ การเสริมพลังอำนาจแก่คนพิการ และปล่อยให้คนพิการตัดสินใจ กำหนดแนวทางให้แก่

ตนเองอย่างอิสระ รวมทั้งการทำงานร่วมกับ นักวิชาชีพ นักวิชาการหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นแพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ครู นักกายภาพบำบัด นักเทคโนโลยี จากหลายองค์กร หลายกระทรวง^[1,4]

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญกับคนพิการมากขึ้น ซึ่งทำให้มีการสำรวจคนพิการในการจัดทำสถิติเพื่อใช้ในการต่าง ๆ และจากการสำรวจพบว่าประเทศไทยมีคนพิการที่มีลักษณะเป็นประชากรที่มีความยากลำบากหรือปัญหาสุขภาพต่อเนื่องตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป และประชากรที่มีความลำบากในการดูแลตนเอง รวมทั้งประชากรที่มีลักษณะความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา จากการสำรวจของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พบว่าประเทศไทยมีคนพิการประมาณ 1,882,382 คน ในระดับจังหวัดในส่วนของจังหวัดนครราชสีมามีคนพิการประมาณ 60,687 คน^[8] ซึ่งในเขตอำเภอห้วยแถลงมีคนพิการประมาณ 1,734 คน^[9] จากการสำรวจทำให้เห็นว่าอำเภอห้วยแถลงยังมีคนพิการจำนวนไม่น้อยที่จะต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตของคนพิการ โดยผู้วิจัยได้เลือกศึกษาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่เข้ากับบริบทของอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งจะทำการศึกษาคุณภาพชีวิตคนพิการใน 3 ประเภท ได้แก่ พิกัดทางการเห็น พิกัดทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และพิกัดทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ซึ่งอำเภอห้วยแถลง เป็นพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว และการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ส่งผลต่อ การดำรงชีวิตของคนในสังคมซึ่งรวมถึงกลุ่มคนพิการด้วย ข้อมูลการขึ้น

ทะเบียนคนพิการทั้ง 3 ประเภทของอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2557 มีผู้พิการจำนวนทั้งสิ้น 516 คน ในการดำเนินงานด้านคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ที่ผ่านมามีทั้งที่ดำเนินการโดยภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งมุ่งเน้นในด้านคุณภาพชีวิตคนพิการทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีการบริการอย่างต่อเนื่องหลายรูปแบบ ได้แก่ การขึ้นทะเบียน คนพิการ การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ การจัดหาสถานที่ทำงานแก่คนพิการ รวมไปถึงการเข้าไปดูแลสภาพความเป็นอยู่ หรือจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ดูแลคนพิการและตัวคนพิการเองนั้น เพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

จากการดำเนินงานด้านคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า บริการที่มีให้แก่คนพิการยังไม่เพียงพอกับความต้องการของคนพิการ ตลอดจนมีปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ส่งผลให้การดำเนินงานด้านคุณภาพชีวิตคนพิการดำเนินไปได้ไม่เท่าที่ควร การศึกษาคุณภาพชีวิตคนพิการจึงเป็นการศึกษาที่ทำให้ทราบถึงคุณภาพชีวิตคนพิการตามการรับรู้ของคนพิการเอง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในด้านคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งการศึกษาในเรื่องดังกล่าวมีคนศึกษาน้อยมาก ทำให้มีข้อมูลไม่เพียงพอในการนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรที่ดำเนินงานเกี่ยวกับคนพิการโดยตรง จึงเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ

คนพิการได้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม จะได้มาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีของคนพิการต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ การมีงานทำ และประเภทความพิการ

สมมติฐาน

คนพิการที่มี เพศ การมีงานทำและประเภทความพิการ ต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตคนพิการ 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านข้อมูลทั่วไป 3 ด้าน คือ เพศ แบ่งเป็น ชายและหญิง การมีงานทำ แบ่งเป็น มีงานทำ และไม่มีการมีงานทำ และประเภทความพิการ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นคนพิการในเขตอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม พ.ศ.2559

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้นำมากำหนดเป็นตัวแปรต้นที่สอดคล้องกับบริบทของคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ เพศ การมีงานทำ และประเภทความพิการ แบ่งเป็นพิการทางการเห็น พิการ

วารสารวิจัยและพัฒนาด้านสุขภาพ ปีที่ 2 ฉบับที่ 2

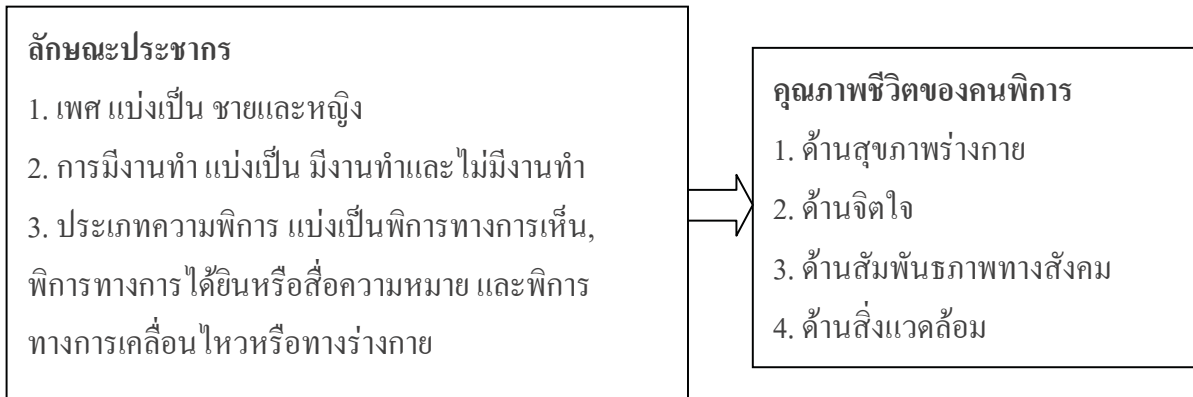
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา

ทางการได้ยินหรือสื่อความหมายและพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย คุณภาพชีวิตของคนพิการโดยใช้องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตตามแนวคิดขององค์การอนามัยโลกฉบับย่อภาษาไทย (WHOQOL-BREF THAI26) ที่พัฒนา โดยสุวัฒน์

มัทนรินทร์กุล และคณะ^[9] ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากตัวแปรทั้งหมดสามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมดจำนวน 516 คน มีกลุ่มตัวอย่าง คือ คนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่^[5] ที่ค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้ทั้งหมด จำนวน 225 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ^[10]

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ การมีงานทำ ประเภทความพิการ และตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตคนพิการ 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม แบบ

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้คะแนนตามข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก ดังนี้

ตอบ	ไม่เลย	ให้ 1 คะแนน
ตอบ	เล็กน้อย	ให้ 2 คะแนน
ตอบ	ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ตอบ	มาก	ให้ 4 คะแนน
ตอบ	มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน

โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ

.975

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

3.1 ดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์และขออนุญาต

พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการตอบแบบสอบถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ดำเนินการส่งหนังสือพร้อมทั้งแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนด้วยตนเองและติดตามเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง

3.3 ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน หากพบว่าข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จะดำเนินการขอความร่วมมือให้กลุ่มตัวอย่างช่วยตอบข้อมูลให้ครบถ้วน

4. วิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้องสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องมาลงรหัสไว้

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามการนำเสนอผลการวิจัยตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ด้วยการคำนวณหาความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามการนำเสนอผลการวิจัยตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของคนพิการ นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นทำการเปรียบเทียบคะแนนคุณภาพชีวิต ทั้งภาพรวมและรายด้าน ซึ่งมีคะแนนตั้งแต่ 45-225 คะแนน โดยเมื่อผู้ตอบรวมคะแนนทุกข้อได้คะแนนเท่าไร สามารถเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดแล้วแปลความหมาย ได้ดังนี้

คะแนน 45-105 คะแนน แสดงถึง
การมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี

คะแนน 106-165 คะแนน แสดงถึง
การมีคุณภาพชีวิตปานกลาง

คะแนน 166-225 คะแนน แสดงถึง
การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตาราง 1 แบ่งระดับคะแนนคุณภาพชีวิตแยกออกเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ได้ดังนี้

องค์ประกอบ	การมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี	คุณภาพชีวิตปานกลาง	คุณภาพชีวิตที่ดี
1. ด้านสุขภาพร่างกาย	12 - 28	29 - 44	45 - 60
2. ด้านจิตใจ	12 - 28	29 - 44	45 - 60
3. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	8 - 18	19 - 29	30 - 40
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	13 - 30	31 - 48	49-65
คุณภาพชีวิตโดยรวม	45 - 105	106 - 165	166-225

- องค์ประกอบด้านสุขภาพร่างกาย ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 15, 41, 44, 45

- องค์ประกอบด้านจิตใจ ได้แก่ ข้อ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 37, 38, 39, 40, 42, 43

วารสารวิจัยและพัฒนาด้านสุขภาพ ปีที่ 2 ฉบับที่ 2

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา

- องค์ประกอบด้านสัมพันธภาพทางสังคม ได้แก่ ข้อ 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23

- องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ข้อ 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36

4.4 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการ ในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ การมีงานทำ และประเภทความพิการ โดยใช้สถิติ chi-square หากพบว่า cell ที่มีค่า expected น้อยกว่า 5 เกิน 20% ผู้วิจัยคำนวณโดยใช้สถิติ fisher's exact test

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตคนพิการใน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา คนพิการส่วนใหญ่โดยภาพรวม มีคุณภาพชีวิตปานกลาง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีเท่ากัน รองลงมาคือมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพร่างกาย คนพิการส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตปานกลาง รองลงมาคือมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี ด้านจิตใจ คนพิการส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตที่ดี รองลงมาคือมีคุณภาพชีวิต ปานกลาง และมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี ด้านสัมพันธภาพทางสังคม คนพิการส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตปานกลาง รองลงมาคือมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี ด้านสิ่งแวดล้อม คนพิการส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิต ปานกลาง รองลงมาคือมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยรวม จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยรวม จำแนกตามการมีงานทำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยรวม จำแนกตามประเภทความพิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตคนพิการใน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่โดยภาพรวมมีคุณภาพชีวิตปานกลาง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีเท่ากัน รองลงมาคือมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคนพิการทั้ง 3 ประเภท เป็นกลุ่มคนพิการที่ยังสามารถช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตได้ จึงทำให้สามารถรับรู้ความพึงพอใจและรับรู้สถานะด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม และสภาพแวดล้อมของบุคคล ในการดำรงชีวิตในสังคมได้ และนอกจากนี้อาจเนื่องมาจากคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากกลุ่มผู้ดูแล อาทิเช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครดูแลคนพิการ อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ที่ประสานความร่วมมือในการเข้ามาให้ความรู้ และดูแลคนพิการในเขตพื้นที่อย่างใกล้ชิด และทั่วถึงมีการให้คำแนะนำในการใช้ชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือในระดับต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดหาสถานประกอบการเพื่อให้เข้าทำงาน การฝึกอบรมอาชีพสำหรับคนพิการ การให้งบประมาณสนับสนุนในการประกอบอาชีพ การให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางสารสนเทศ การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การไม่เลือกปฏิบัติกับคนพิการรวมถึงการให้คนพิการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนจึงทำให้คนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับ ัญญลักษณ์

หม่อม พัทธมณัฏ มังมดี สุภชา คำเขียน^[2] ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการทางกายจังหวัดพิจิตรพบว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ Kou, Zengyu^[11] ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูญเสียอวัยวะจากการบาดเจ็บในแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยการแพทย์จีน พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูญเสียอวัยวะจากการบาดเจ็บโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากคนพิการไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิง สามารถรับรู้ความพึงพอใจและรับรู้สถานะด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม และสภาพแวดล้อมของบุคคลในการดำรงชีวิตในสังคมได้ นอกจากนั้นคนพิการไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิงในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จะได้รับการช่วยเหลือดูแลอย่างใกล้ชิดทุก ๆ คนเท่าเทียมกัน จากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักพัฒนาชุมชน อาสาสมัครดูแลคนพิการ อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ในเรื่องของการดูแลสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ การดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน การเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน การให้ความสำคัญกับคนพิการในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับยุพิน ไกรรินทร์^[14] ได้ศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคข้อเสื่อม ในผู้สูงอายุที่ได้รับ การวินิจฉัยว่าเป็นโรคข้อเสื่อมที่เข้ารับการ รักษาเป็นผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคข้อเสื่อมอยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพ

ชีวิตของผู้สูงอายุโรคข้อเสื่อมเพศหญิงต่ำกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามการมีงานทำ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากคนพิการที่มีงานทำ สามารถประกอบอาชีพเพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการช่วยเหลือและดูแลตนเอง รวมถึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ด้วยตนเอง ซึ่งแตกต่างกับคนพิการที่ไม่มีงานทำ เพราะคนพิการในกลุ่มนี้อาจยังต้องพึ่งพาบุคคลคนอื่นในการดำรงชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ความแตกต่างในด้านการมีงานทำของคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันเนื่องจาก ความสามารถหรือความพร้อมของคนพิการไม่เท่ากัน เกิดการรับรู้ที่แตกต่างกัน ทำให้ภาวการณ์มีงานทำของคนพิการแต่ละคนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวุฒิชัย แพงจ้อย^[6] ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พบว่า มีประเด็นปัญหาและความต้องการของคนพิการอย่างน้อย 3 ประเด็น คือ การไม่มีงานทำ การไม่ได้รับการศึกษาและการไม่ได้รับการดูแลเรื่องสุขภาพ

4. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทความพิการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคนพิการ แต่ละประเภทยังมีขีดจำกัดในการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ความพึงพอใจและรับรู้สถานะด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคมและสภาพแวดล้อมของบุคคล ในการดำรงชีวิตในสังคมได้ไม่เท่ากัน เพราะคนพิการมีความสามารถในการเข้าถึง

บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ทางบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดมาให้ได้ไม่เท่ากัน อาทิเช่น คนพิการทางด้านการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย สามารถเข้ารับบริการต่าง ๆ ได้สะดวกกว่าคนพิการประเภทอื่น ๆ เนื่องจากคนพิการประเภทนี้ยังสามารถไปไหนมาไหน หรือติดต่อประสานงานและสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ได้สะดวกกว่าคนพิการประเภทอื่น ในส่วนคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย อาจจะมีปัญหาในด้านการสื่อสาร เนื่องจากไม่สะดวกในการรับรู้ข้อมูล ทำให้ติดต่อสื่อสารต่าง ๆ ไม่สะดวก และในส่วนของคนพิการทางการเห็นจะมีอุปสรรคในการดำรงชีวิตมากที่สุด เพราะไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ร้อยเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากสภาวะทางด้านการมองเห็น ไม่เอื้ออำนวย ทำให้การดำรงชีวิตต่าง ๆ เกิดอุปสรรคไปด้วย ซึ่งสาเหตุในเบื้องต้นนี้ ทำให้คนพิการแต่ละประเภทมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเบญจวรรณ คงอรุณ^[3] ได้ศึกษา การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนมวัว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีคุณภาพชีวิตคนพิการอยู่ในระดับที่ต้องมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านต้องการให้พัฒนาด้านอาชีพและรายได้ ด้านสุขภาพรวมทั้งร่างกายและจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการศึกษาคูณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้าน

สิ่งแวดล้อม คนพิการส่วนใหญ่ยังมีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง ผู้วิจัย จึงมีข้อเสนอ คือ รัฐบาลโดยกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม รวมถึงการจัดสรรงบประมาณให้คนพิการเพิ่มเติม เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรับรู้ด้านสุขภาพร่างกาย การส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มคนพิการในชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธภาพทางสังคมและการปรับสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ เป็นต้น

1.2 จากผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามการมีงานทำ จะเห็นได้ว่าคนพิการที่ไม่มีงานทำจะมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอ คือ รัฐบาลโดยกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายส่งเสริมอาชีพสำหรับคนพิการ โดยเฉพาะ เช่น การจัดฝึกอบรมอาชีพสำหรับคนพิการตามประเภทความพิการ การจัดกิจกรรมรวมกลุ่มคนพิการเพื่อสร้างอาชีพ รวมถึงการสนับสนุนหรือจัดหาสถานที่ให้ คนพิการเข้าทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

1.3 จากผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตคนพิการในอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทความพิการ จะเห็นได้ว่ากลุ่มคนพิการทางการเห็นและคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จะมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัย จึงมีข้อเสนอ คือ รัฐบาลโดยกระทรวงสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายส่งเสริมหรือกระตุ้นพัฒนาการของคนพิการทางการเห็นและพิการทางการได้ยินหรือสื่อ

ความหมาย เช่น บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์
การให้การช่วยเหลือทางด้านกายอุปกรณ์ เครื่องช่วย
คนพิการหรือสื่อส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัยนี้ ยังมีสาระสำคัญที่
ผู้สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทาง หรือเพื่อการ
ศึกษาวิจัยเรื่องอื่นดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตคนพิการ

2.2 ควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างนี้ใน
พื้นที่อื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถอ้างอิงไปสู่
ประชากรส่วนใหญ่ได้มากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือ
ที่ใช้วัดคุณภาพชีวิตคนพิการทางการเห็น พิจาร
ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และพิจารณาการ
เคลื่อนไหวหรือทางร่างกายโดยเฉพาะ เพื่อวัดคุณภาพ
ชีวิตได้ตรงมากขึ้น

2.4 ควรมีการศึกษาการสร้างและพัฒนาเป็น
โปรแกรมในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการ
โดยใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต
คนพิการทางการเห็น พิจารทางการได้ยินหรือสื่อ
ความหมาย และพิจารณาการเคลื่อนไหวหรือทาง
ร่างกาย

2.5 ควรมีการศึกษากการประเมินผลและ
ติดตามกลุ่มคนพิการทางการเห็น พิจารทางการได้ยิน
หรือสื่อความหมาย และพิจารณาการเคลื่อนไหวหรือ
ทางร่างกายนี้ต่อไป เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพ
ชีวิตในระยะยาว

2.6 ควรมีการศึกษาคคุณภาพชีวิตในกลุ่ม
คนพิการประเภทอื่น ๆ ให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่เพื่อให้
คนพิการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปพร้อม ๆ กัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น .
กระทรวงมหาดไทย. มาตรฐานการพัฒนา
และสงเคราะห์ผู้พิการ. กรุงเทพฯ : ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ; 2551.
- [2] รัชฎ์ลักษณ์ หม่อม พัทธมภ์ มังมดี และ สุภา
คำเขียน. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคน
พิการทางกายจังหวัดพิษณุโลก [วิทยานิพนธ์
สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต]. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร ; 2551.
- [3] เบญจวรรณ คงอรุณ. การส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ ขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองนวม อำเภอลาดยาว จังหวัด
นครสวรรค์ [วิทยานิพนธ์ รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต]. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ; 2553.
- [4] ยุพิน โกรินทร์. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรค
ข้อเสื่อม [วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหา
บัณฑิต]. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่;
2536.
- [5] วิจิต อุ๋อัน. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย
โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS. กรุงเทพฯ : พรินท์
แอนด์, มปป ; 2550.
- [6] วุฒิชัย แสงจ้อย. แนวทางการส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. [รายงาน
การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต]. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ; 2553.
- [7] สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน
พิการแห่งชาติ. กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์. แผนพัฒนา

คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ 4 พ.ศ.
2555-2559. กรุงเทพฯ : เทพเพ็ญวานิชย์ ;
2555.

- [8] สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์จังหวัดนครราชสีมา. CD-ROM. 2557.
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน
พิการแห่งชาติ. สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตร
ประจำตัวคนพิการจำแนกตามภูมิภาค และ
เพศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่
31 มกราคม 2558. [ออนไลน์]. 2558. [เข้าถึง
เมื่อ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2558]. เข้าถึงได้จาก
[http://ecard.nep.go.th/nep_all/file/Stat_Jan58.
pdf](http://ecard.nep.go.th/nep_all/file/Stat_Jan58.pdf)
- [9] สุวัฒน์ มหัตถ์นิรันดร์กุล และคณะ. เครื่องชี้วัด
คุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ
ฉบับภาษาไทย (WHOQOL - BREF - THAI).
เชียงใหม่ : โรงพยาบาลสวนปรุง ; 2545.
- [10] John Dudovskiy. The Ultimte Guide to Writing
a Dissertation in Business Studies : A Step-
by-Step Assistance. USA ; 2016.
- [11] Kou, Zengyu. Quality of life among
traumatic amputees. [Thesis Master of
Science]. Chiang Mai : Chiang Mai
University ; 2000.